

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки,
підприємництва та готельно-
ресторанної справи
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Економіка підприємства та соціально-трудові відносини
Викладач	Семикіна Марина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та готельної справи Нісфоян Сергій Сергійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельної справи
Контактний телефон	+380993459365 +380509411567
E-mail	semikinaMV@i.ua nisfoyanss@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: основи економічної теорії, вища та прикладна математика.

1. Мета і завдання дисципліни

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства та соціально-трудові відносини» спрямована на формування сучасних уявлень у здобувачів вищої освіти про цілі, зміст, важелі та механізми економічної діяльності підприємства, розробку виробничої програми, сутність та призначення основних і оборотних фондів, нематеріальних ресурсів та активів, методи аналізу основних показників, умови досягнення рентабельності, зміцнення конкурентних позицій на ринку та ролі в цьому соціально-трудових відносин, мотивованої праці персоналу.

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства та соціально-трудові відносини» покликана навчити здобувачів вищої освіти гнучко використовувати концепції і методи управління економікою підприємства, досягаючи як економічної ефективності, так і ефективності соціальної; навчити здобувачів пояснювати та інтерпретувати конкретні економічні проблеми у тісному взаємозв'язку зі станом соціально-трудових відносин, що важливо для корегування завдань розвитку підприємства з урахуванням актуальних проблем соціального діалогу, стимулювання трудової та інноваційної активності персоналу, його безперервного розвитку.

Мета навчальної дисципліни:

формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо теоретичних засад економіки підприємства, методичних підходів і практичних навичок щодо організації виробництва продукції (послуг) та забезпечення ефективної економічної діяльності підприємства з урахуванням стану і завдань розвитку соціально-трудових відносин.

Завдання вивчення дисципліни:

- засвоїти теоретичний матеріал навчальної дисципліни (ключові положення, концепції, класифікації, систематизації ресурсів, активів, фондів, їх взаємозв'язки, методи економічного аналізу тощо);

- навчитись критично аналізувати теоретичні та прикладні проблеми економічної діяльності підприємства, обґрунтовувати пропозиції щодо забезпечення його ефективного функціонування;

- опанувати методами дослідження особливостей діяльності підприємства, його шансів та можливостей в умовах змін ринкового середовища, викликів та загроз;

- засвоїти сучасний підхід до розуміння ключових завдань економіки підприємства (серед яких – організація виробничої діяльності, оптимізація витрат, генерація прибутку, підвищення конкурентоспроможності продукції), що мають корелювати із пріоритетами гармонізації соціально-трудових відносин, збереження та розвитку людського капіталу підприємства;

- сформулювати розуміння природи і сутності змін соціально-трудових відносин, їх впливу на продуктивну працю персоналу, чинники гармонізації;

- вирішувати прикладні питання економіки, організації та управління виробництвом у тісному зв'язку з активізацією соціального діалогу, мотивацією персоналу до прояву інноваційної активності, безперервного

професійного розвитку в контексті викликів Індустрії 5.0;

- навчитись на основі аналізу і комплексних досліджень знаходити резерви підвищення ефективності підприємства та розвитку соціального партнерстві, залучаючи технології діджиталізації, комунікації з експертами.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетенції:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Під час освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми, її стислий зміст	Кількість годин	Завдання
1.	Тема 1. Предмет та методологія курсу «Економіка підприємства та соціально-трудові відносини». Мета, завдання навчальної дисципліни. Напрями (розділи) економіки підприємства як науки і навчальної дисципліни. Методи, які використовуються для аналізу економічної діяльності підприємства. Зв'язок з іншими дисциплінами. Розвиток наукової думки про економіку підприємства, пошук шляхів підвищення його ефективності з одночасним вивченням стану соціально-трудових відносин, їх регулювання в інтересах забезпечення продуктивної праці персоналу, його високої мотивації до трудової та інноваційної активності, безперервного професійного розвитку.	3	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Підприємство як суб'єкт господарювання. Підприємство як відкрита економічна система. Поняття, цілі й напрями діяльності підприємства. Правові основи функціонування підприємства. Класифікація підприємств. Структура підприємств. Добровільні та інституційні об'єднання підприємств.	4	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
3.	Тема 3. Виробнича програма підприємства. Продукція як основний результат діяльності підприємства. Сутність, значення та основні етапи розробки виробничої програми. Показники виробничої програми.	6	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4. Основні виробничі фонди. Характеристика матеріальних активів (виробничих фондів та іншого майна). Класифікація та структура основних фондів. Оцінка основних фондів. Спрацювання, амортизація і відтворення основних фондів. Ефективність відтворення і використання основних фондів.	10	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
5.	Тема 5. Оборотні фонди та оборотні кошти підприємства. Склад і структура оборотних фондів підприємства. Оборотні кошти та джерела їх формування. Нормування (управління) оборотних коштів. Показники оборотності (ефективності використання) оборотних коштів.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).

6.	Тема 6. Нематеріальні ресурси та активи підприємства. Нематеріальні ресурси. Нематеріальні активи. Реалізація права власності на нематеріальні ресурси. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів.	6	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7 Витрати й ціни на продукцію (послуги) Витрати та собівартість продукції. Сукупні витрати підприємства та собівартість загального обсягу продукції (послуг). Собівартість окремих виробів. Класифікація витрат та види собівартості. Аналітичні аспекти співвідношення змінних та постійних витрат. Ціна на продукцію, види цін. Методи ціноутворення.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
8.	Тема 8. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності Зміст і форми фінансової діяльності підприємства. Формування й використання прибутку. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства. Ефективність виробництва.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
9.	Тема 9. Праця персоналу та соціально-трудова відносина, їх роль в діяльності підприємства. Праця та соціально-трудова відносина як предмет наукового дослідження економістів. Роль праці людини в діяльності підприємства. Зміст, характер і види праці. Еволюція праці як чинника виробництва. Вплив науково-технічного прогресу та цифровізації робочих місць на соціально-трудова відносина. Інноваційні зміни характеру і змісту праці персоналу в умовах діджиталізації економіки.	7	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
10.	Тема 10. Персонал як цінніший ресурс підприємства (людський капітал) Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Кадрова політика і система управління персоналом. Оцінка персоналу. Професійний розвиток персоналу. Інвестиції в людський капітал. Вигоди і витрати підприємства під час інвестування в людський капітал (у т.ч. професійний розвиток персоналу). Атестація персоналу.	7	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
11.	Тема 11. Персонал підприємства і ефективність праці. Ефективність праці, її види, показники, соціальне та економічне значення її підвищення. Продуктивність і рентабельність праці як основні показники ефективності праці. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці.	7	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
12.	Тема 12. Технології працевлаштування на підприємстві. Пошук роботи, вибір професії, навчання. Досвід роботи. Самомаркетинг в процесі пошуку роботи. Складання резюме, напрямки пошуку роботи, підготовка до співбесіди, укладання трудового договору (контракту). Трудовий договір і трудовий контракт, спільне і відмінне, їх роль у соціально-трудова відносинах.	7	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
13.	Тема 13. Сутність соціально-трудова відносин, необхідність їх регулювання. Зміст та еволюція розвитку соціально-трудова відносин на підприємстві. Соціально-трудова відносина як індикатор стану розвитку економіки на різних економічних рівнях. Сторони і суб'єкти соціально-трудова відносин, їх взаємодія. Принципи і типи соціально-трудова відносин. Еволюція соціально-трудова відносин Роль держави, найманих працівників і профспілок у розвитку соціального партнерства як прогресивного типу соціально-трудова відносин. Актуальні проблеми соціально-трудова відносин на підприємствах України.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).

14.	Тема 14. Колективні договори і угоди – основа розвитку соціального партнерства у соціально-трудових відносинах на підприємстві. Об'єктивна необхідність регулювання соціально-трудових відносин та їх модернізації на шляху до постіндустріального суспільства. Конфліктність соціально-трудових відносин: витоки та причини. Колективні договори та угоди як інструмент подолання конфліктності та гармонізації соціально-трудових відносин.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
15.	Тема 15. Методи оцінки стану соціально-трудових відносин та перспектив їх регулювання на підприємстві у напрямі гармонізації Домінанти напруженості соціально-трудових відносин на українських підприємствах. Організація моніторингу стану соціально-трудових відносин та дієвості їх регулювання. Оцінка ефективності соціального діалогу. Діагностика співвідношення патерналістських і партнерських орієнтацій працівників підприємства. Напрями регулювання СТВ.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
16.	Тема 16. Мотивація праці як важливий регулятор ефективності праці персоналу на підприємстві Сутність мотивації праці у розвитку соціально-трудових відносин. Матеріальна і нематеріальна мотивація праці, їх особливості і значення у підвищенні ефективності праці. Оплата праці та її роль у стабільному розвитку соціально-трудових відносин. Сутність, функції і принципи організації заробітної плати. Форми і системи заробітної плати. Тарифна система організації оплати праці. Безтарифна модель організації оплати праці. Участь працівників у прибутках підприємства. Регулювання оплати праці і доходів в Україні. Мінімальна заробітна плата, порядок її встановлення та регулювання в Україні.	9	Контрольні запитання, кейси, завдання для самостійної роботи (тести).
	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Розв'язання розрахункових практичних завдань	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповідь-презентація на практичних заняттях	5	2 доповідь-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентація на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;

- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати:

5 балів – ставиться, якщо практичне завдання розв'язано вірно;

4 бали – ставиться, якщо в практичному завданні допущені незначні помилки;

3 бали – якщо завдання розв'язано вірно не менше 50% обсягу завдання;

2 бали – якщо завдання розв'язано вірно менше половини обсягу завдання;

1 бал – якщо завдання розв'язано вірно не менше 25% обсягу завдання;

0 балів - якщо завдання не виконано або виконано невірно.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та

переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про підприємства в Україні»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/887-12#Text>
2. Закон України «Про колективні угоди та договори»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text>
3. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.
4. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
5. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 14,95 Мб.
6. Економіка підприємства: Навч. посіб./ За ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2021. – 431 с.
7. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська .- Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с.
8. Економіка підприємства: Навчальний посібник / С.М. Рогач, Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк та ін. – 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ»». 2018. 392 с.
9. Економіка праці та соціально-трудова відносини: практикум: навч. посіб. / М.В. Семикіна, М.В. Бугаєва, Л.Д. Запірченко та ін. Кропивницький, 2020. 224 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9588>
10. Семикіна М.В., Смутчак З.В., Пасека С.Р. Сучасна теорія соціально-трудова відносин: курс лекцій: навч. посіб. Кропивницький, 2020. 236 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/10307/1/STV.pdf>.
11. Економіка праці: навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 330 с. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Nazarova.-Ekonomika-pratsi_2019.pdf
12. Економіка праці й соціально-трудова відносини: навч. посіб. / [І. Б. Скворцов, В. В. Войцеховська, О. Я. Загорецька та ін.] – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 265 с.
13. Економіка праці й соціально-трудова відносини: практичний курс : підручник / [Л. М. Черчик, Н. В. Коленда, С. М. Бортнік та ін.] – Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2015. – 331 с.
14. Економіка праці і соціально-трудова відносини : підручник / [О. В. Шкільов, О. Д. Балан, В. А. Ткачук та ін.] – Київ : Компрінт, 2015. – 749 с.

Додаткова:

1. Semykina M., Luchyк S., Zapirchenko L., Semykina A., Savelenko H., Sikoraka V. Motivational Mechanism of Activation of Innovative Activity of Personnel and its Improvement. Advanced Computer Information Technologies: 11th International Conference, 15-17 September. 2021. Daggendorf, Germany, 2021. Pp. 317-321
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226286373> (Scopus)
2. Грішнова О.А., Магдич І.П. Економічна доцільність та пріоритетні напрями активізації соціальних інвестицій підприємств // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія. Економіка. – К. : Київський університет, 2016. – Вип. 5 (182). – С. 13–20.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Планування діяльності підприємств: навч. посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 135с.
4. Дороніна О. А. Трансформація підходів до мотивування персоналу в умовах новітньої управлінської парадигми / О. А. Дороніна // Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку. - 2018. - Вип. 3. - С. 23-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnnt_2018_3_5.
5. Колот А. М. Наука про працю і соціально-трудоі відносини: становлення, начала теоретико-методологічного оновлення / А. М. Колот // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. — Спец. вип. Праця в ХХІ столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток. — Київ : КНЕУ, 2012. — Т. 2. — С. 15–34.
6. Мотиваційні механізми розвитку економіки на етапі євроінтеграції: колективна монографія / М.В. Семикіна, С.Д. Лучик, Л.Д. Запірченко та ін. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 281 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12306>
7. Планування та організація діяльності підприємства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Г. Б. Веретенникова, В. В. Томах, І. М. Геращенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 210 с.
8. Професійний розвиток персоналу підприємств в системі мотиваційного менеджменту: колективна монографія / М.В. Семикіна, С.В. Дудко, А.А. Орлова та ін. Кропивницький: КОД, 2021. 440 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10935>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та ГРС Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.